

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Részes évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona. Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratnak nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyilttérli cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

Iskola és élet.

A közoktatási tanács országos gyűlése gondolatokat ébreszt minden komoly emberrel. Ezek a gondolatok elterjednek az iskolázás mai rendjén.

Illeik a professzorokhoz, hogy tüzetesen megvitassák a tananyag mennyiségét, minőségét és beosztását. Az is illendő, hogy mindenik ragaszkodjon a maga szakmájához, mert különben nem szeretné azt, s mert ő is ezen szakma által boldogult.

De a nemzeti közvélemény nem csak a professzorokra hallgat, mikor az iskolázás rendjéről van szó. Jó lesz vizsgálálni az életet és megmérni az iskola eredményeit. A kép nem vigasztaló.

Nem is tudom, mivé lesz az a sok tudomány, melylyel a középiskola el látja a növendékek agyvelejét. Csak azt látom, hogy szerencsétlenebb lény alig van, mint az a fiú, a ki érettség bizonyítványt hord a zsebében — és zsebbel. Ha nincs vagyona ahhoz, hogy magát az egyetemen tovább képezze, és ha nincs protekciója, hogy az állam közlekedési hálózatának valamely ágánál félig kegyelemből, félig szükségéből fölvevessék: akkor alá is ut, fel is ut, járhat ajtóról-ajtóra, kilincsről-kilincsről: zörgetheti az előszobák csengőjét, rángathatja a kegyes főnökök szívének hurjait — mert világi életében nem tud kivergődni a diadalmos proletárok szomorú seregéből.

Annak a nemzetsorvasztó bürokraciának, mely mint a hamuféreg a fiatal ágra, egy rakodott rá hazánk alkotmányos életének friss bajtásaira, a legvéresebb melegágyát a középiskolai rendszerben kell keresni. Ez a bürokratizmus nem növel edzett és önállóságra hivatott egyéniségeket.

Azok a boldogtalan lények, kik az iskolai csordaszellemből kilépnek, magukra hagyva, egy pillanatig sem tudnak saját lábukon megállni. Támaszra van szükségük, hogy el ne dőljenek és felsőbb kegy után esengenek, mert a mire képesek, annak a munkának önálló értéke nincs.

A természetnek nincs ellentéte: az alkotása, mint az ember. Lábunk arra is jó, hogy fussunk, arra is, hogy térdepeljünk, de arra is, hogy helyt álljunk. E használhatóságoknak vajjon melyik nemére tanít a középiskola. És kezünk? Ime arra is való, hogy ökölbe szorítsuk kalapácsnak, arra is, hogy tenyerünket mutassuk kéregetve. Megmarkolhatjuk vele a munkát és szorongathatjuk vele az alalmazmát. Melyikre tanít az iskola?

Ugy hiszem, egyikre sem. Mert külön van vállva az élettől. Külsősegeiben jezsuita rendszer, belsejében német műtermék a középiskola. Nem az élet vidámsága, ege, küzdelme, melytől hozta létre saját szükségének kielégítésére, hanem a pedagógusok agysejtjei izzadták ki magukból, mint valami váladékok.

Azonban mégis megtanít pózoló ritékedésre, hősök, vértanúk példáira, grammatikai módszerekre, világuralmi régyásokra. Mikor kilép a növendék, leke tele van a nagy mintákkal. Gyomra pedig könyördöltes hivatalfőnökökre van utalva, hogy szegyenkezve kinyújtott tenyerébe egy darab sovány kenyér hulljon.

Ime az egyetemnek polgárai, mily hősies kitartással tudnak kéregetni a menza akadémika számára. Azt hiszik, ilyen az egészséges állapot? Nagy minták a szívben és kéregetés a valószínűség: nem telibillentése-e ez az erkölcsi egyensúlynak?

Magyarázzák meg, miért kell a csorda-nevelés által a tehetségeket a ostobához lerántani, hogy a lelki nyomorok állandóan paralizálja az ép eszét. Miért kell a kiválóknak évről-évre együtt, egy csordában haladni a középszerűvel? Miért özölnek a rest a szorgalmas nyakán? Ez a csordarendszer el-

veszi az egyiktől az Isten adományait, nem azért, hogy a másiknak adja, hanem, hogy a másikhoz süllyessze ezt is.

Huszonöt-harminc növendék együtt lép az első osztályba. A hány, annyi-féle. Más-más a tehetség, más-más a szorgalom, más más a hajlandóság. Mit bántja azt a csordarend? Tessék együtt legelni a tudománynak mezején! Egyik ne előzze meg a másikat, egyik ne tanulhasson többet, mint a másik. Az anyag mennyisége, minősége, időbeosztása mindenikre nézve egyforma. Tessék a léleknek ebbe a rubrikába beilleszkedni.

Mert az ugy-e nem kívánható a professzortól, hogy törzskönyvet vezessen minden tanulóval? Hogy mindenik gyerek saját tehetsége és hajlama szerint legyen megterhelve? Hogy egyik már egyenletekkel dolgozzék, mikor a másik a hármasszabályon babrál? Hogy egyik Plutarchot olvassa, mikor a másik a rendbe hagyó igékkel vesződik?

De vajjon miért nem megkívánható ez meg a professzoroktól? Ugy-e az osztályrendszer miatt?

Patvarba is!

Hát az a cél, hogy osztályrendszer legyen? Miért ne lehetne tehetség — kategóriák szerint kezelni a tanulót és a tananyagot?

He valamelyik nebulónak kedve és tehetsége van a fizikából nagyobb előmenetelt tenni, mint a mennyi az osztályra szabott kényszer-zubbony gyanánt: ugyan miért nem adnak alkalmat, tehetségének bővebb kifejtésére? Ime az élet nem osztályoz az évek száma szerint.

Mindenki magára van hagyva. Ugy érvényesülünk, a hogy tudunk. Haladásunkban nem várakozunk a restre.

Munkálkodásunkban nem állít föl határokat a tanító rubrikája. Az élet: verseny. A középiskola csordarendje nem képezi a lelkeket versenyre. Az élet: küzdelem. Az iskola nem edzi a növendékeket a küzdelemre. Az élet: kenyérkereset: a középiskola nem nyújt erre módot.

Én tehát, míg egyfelől a középiskolák osztályrendszerét eltörölném, másfelől azoknak számát apasztanám és helyükbe szakiskolákat állítanék az élet számára.

Bartha Miklós.

Politikai hír.

Az osztrák válság. Nem épen kedvező kilátások mellett nyílik meg ma az osztrák képviselőház. Folytatni fogják a Badeni-féle nyelvrendelet ügyében a tárgyalást. Arra azonban edes-keves reményesség van, hogy megegyezés jön létre. Legfeljebb csak akkor, ha bizottságot küldenek ki, a mely nyélbe üsse kölcsönös megelégedésre ezt a kérdést. Ha ugyan még nyélbeüthető.

Az ellenzék tudvalevőleg a nyelvrendeletek teljes visszavonását követeli. Ebbe azonban a kormány semmi szín alatt sem egyezhetik bele.

Elmérgesítik a helyzetet a gráciá események. A német nemzetieknek új fegyvert adnak a kezébe a kormány ellen, a melyet már is a németiség árulójának neveznek.

Hir szerint már a mai napon Wolf, vagy Schönerer élesen meg fogják támadni a kormányt a gráciá közszolgáltatás feloszlata miatt. Ezért a tényeért különösen nagy az elkeseredés a kormány ellen.

A helyzet most az, hogy Thun gróf miniszterelnöknek majdnem semmi reménye sem lehet, hogy a Reichsrath votumával megcsinálja a kiegyezést.

Hogy mi fog ezután következni, azt nagyon kevesen tudják.

Annai bizonyos, hogy ma legfelsőbb helyesen is megunták a különböző kormányoknak eredménytelen kísérletezéseit a csökönyös parlamenttel. S beavatottak tudni velük, hogy a korona merész elhatározás előtt áll, a melyet, ha megvalósít, az egész monarchia nagy hoderejtű lépés előtt fog állani.

Vannak, a kik az alkotmányosságunk Ausztriában való föltűzéséről beszélnek. Mások pedig úgy vélik, hogy a korona még egy utolsó kísérletet fog tenni Thun gróf kabinetjének elbocsátásával, hogy egy ujka-

binetre bizza rendesebb viszonyok egyengetésének a munkáját.

Hogy mi válik be mindezekből a hírek-ből, azt most még tudni nem lehet.

A ref. egyházkerület közgyűlési tagjainak figyelmébe.

Az erdélyi ref. egyházkerület igazgató tanácsának a holnap megnyitó kerületi közgyűlés elé terjesztendő a múlt évről szóló jelentése már közkegyes forog s a ki azt végig lapozza, sok érdekes és megfigyelésre méltó dolgot találhat benne. A különböző pontok alá foglalt intézkedéseket egymással összehasonlítva képet alkothat magának arról, hogy nálunk az ügyek vezetése és főleg a pénzek kezelése mily módon megy végbe.

Nem a szállítási részvényekről szólnok, a melyeknek értékeben rövid időn ráuk maradó halottezállító kocaikat, hihetőleg a szeretetházi sorajegyekkel egyidejűleg kisorsolhatjuk, bár a jelentésben az ellenséges támadásokkal szemben értékük, megbízhatóságuk minden reményben föltűnik állítatik; valamint arról sem, hogy a jelentés szerint jelzálog kölcsönökben, a kamatból csökkenése miatt, az egyházkerület pénzt elhelyezni lehetetlen talán kedvezőbb is volna az adósoktól behajtható 200 ezer forint az 5 frt osztalékok nyújtó Fonciére részvényeinket méreg drágán még egy pár százal meg-szaporítani.

Egyébbről akarok szólni, egyébbre akarom a kerületi közgyűlés nagyérdemű egyházi és világi tagjainak figyelmét felhívni.

Az igazgató-tanács jelentésének III. részében a kerületi közgyűlés jóváhagyását kéri ahoz, hogy a központi tisztségviselők, főleg a titkár, segéd-titkár, számvérvő, pénztáros, könyvelő stb. fizetését vagy mint a jelentés mondja, „szűkös javadalmait” felemelje, még pedig „személyi pótlék” címén Márkus János titkárnak 1500 frtól 1800 frtra, Maksay János számvérőnek 1200 frtól 1400 frtra, Deák József pénztárnoknak 1000 frtól 1200 frtra, Horváth Pál könyvelőnek 800 frtól 1000 frtra, Kilyén Sándor ígató-titkár 600 frtól 800 frtra, Kádár János s. titkárnak 1400 frtól (ebben van a kölcsön-ügyi előadói állás javadalma is) 1500 frtra, Módi Elek irattárnoknak 500 frtól 600 frtra, Parádi Kálmán tanügyi előadónak 400 frtól 500 frtra, Herczeg Lajos műszaki előadónak 200 frtól 300 frtra s dr. Deák Albert jog-ügyi előadónak 200 frtól 300 frtra s a püspöki titkárnak, a kit az előbbi püspökök a saját zsebtükből díjaztak, 360 frtra. Egy szóval a többlet kiadás 1960 frt. És az igazgató tanács honnan veszi ehhez a pénzt?

Részben a Baldácsy alaphól kéri, holott annak az alaphoz rendeltetése a szegény papok és tanítók segélyezése, a többi részének forrásul a tisztségviselők nyugdíjalapját jelöli meg, a mely annak idején szintén egyházi tőkéből szakított ki.

Ha már most a jelentés 51—53. lapjait vesszük tekintetbe, a hol leolvasható, hogy a martonos-fotai pap díjlevele 320 frtban, a zalatnai pap díjlevele 401 frt 08 krban, a bögözi papé 357 frt 50 krban, a maros-ugrai papé 207 frt 94 krban, az egeresi papé 230 forintban, a szent-istváni papé 141 forint 06 krban, a patai papé 353 frt 10 krban van megállapítva, szívünket fájdalom fogja el s önként tölul ajkunkra a kérdés: vajlon ki szorulnak sietősebb segítségre, fizetésjavításra: a tisztességes javadalommal ellátott központi tisztségviselő-k, vagy a mindennapi megélhetésért küzdő szegény sorsu papok?

Azt hiszem, nem csak én, hanem mindenki, a ki e dolog felett gondolkozni akar, csak arra a véleményre juthat, hogy a fizetésemelésre szánt 1960 frt. sokkal több ve-rejtéket törölne le a gyakran létért har-czólok papok arcáról, mint a központi tisz-tis-égviselőkről, a kiknek panaszra okuk nem lehet, mert teendőjüket, munkakörüket te-kintve, javadalmazásuk akár a szomszéd egy-házkerületek, akár a külvilági, mondjuk ál-lami, vagy magántisztviselők javadalmával áll egy fokoz, sőt annál nagyobb is. — Te-kintsünk csak vissza egyházkerületünk igaz-gatására, ezeltől 16—18 évvel, a kormányzás ügye alig 3 tisztségviselőt vetek igénybe s egyházkerületünk pénztárát e czimen alig

3000 frt. terhelte meg. Ezzel szemben ma, midőn a központi hatalom növelése az irány-ely, a midőn a felelősség alatt álló, fize-tett rendes tisztségviselő a legszebb jogokkal vannak felruházva, 12,000 frtnál többet nem adnak ki a központi igazgatás költségeinek fedezésére, s mégis hátraleköt mutatkoznak, a spiritualis és administratívális ügyek gyors lebonyolítását, a fizetett képviselők teljes odaadással és lelkesedéssel való működését magnyugvással nem állíthatjuk.

Maga a jelentés beismeri, hogy a tisz-tis-égviselő, főként a számvérvő sokoldalú felügye-lői, (P) előadói, gondnoki és jegyzői teendőik miatt, rendes munkakörük végzésében csak késedelmesen járhatnak el. — De hát éppen itt a bökkenő. Miért élvez a titkár és számvérvő a Fonciére biztosító társulattól 300—300 frt. tiszteletdíjat? Miért jutottak a titkár és számvérvő urak be a szállítási részvénytársaság igazgatóságába mellékja-va dalom mellett, ha oly sok a dolog? Miért rendeli be a titkár ur az egyes egy-házkerületi peres ügyeit a saját irodájába s szedi a tisztas ügyvédi díjakat, ha oly sok hivatalos dolga van? Hogy terjeszti az egy-házak peres ügyeit az igazgató-tanácsban elő, ha az egyház érdeke általános egyházi törvényekkel, vagy az igazgató-tanács fel-fogásával csak némileg is ellentétes... ő, a ki mint titkár az egyházkerület érdekeit kell, hogy védelmezze, mint ügyvédnek pedig a perben álló egyház jogai érvényesítőjének s kívánalmait megnyerőjének kell lennie?

Maga a jelentés elismeri, hogy az utóbbi évben a beadványok száma 5007 volt; ha e számot összevesszük a bármely hivatalnál be-folyó ügydarabok számával, elmondhatjuk, hogy túlterhelés nincs, mert 8 tisztségviselő közt annyi munka arányosan megosztható s könnyen elvégezhető.

Sokkal fontosabb szükségletei vannak egyházkerületünknek, sokkal égetőbb sebek okoznak fájdalmat, a melyeket kielégíteni és gyógyítani kötelességünk. Igaz ugyan, hogy a pénzügyi műveletek talán egy-két tisz-tis-égviselő rövidebb-hosszabb időre rendes fogla-latosságuktól, munkakörüktől elvonnak, de hát remélhetőleg az isteni gondviselés nem-sokára gondoskodni fog, hogy „szellemi és anyagi előhaladásunk ezen akadályai meg-szűnjenek s ügyeink oly gondozásban és el-látásban részesüljenek, a minőben a maga erejére utalt protestáns egyház minden igaz híve látni óhajti.

Nem a tisztségviselő fizetését, hanem a 200—300 frt dotációval ellátott s nagy fel-adatokat teljesítő szegény sorsu papjaink ja-vadalmát emeljük s akkor munkánkon meg-lesz az Isten áldása.

Állításom czáfolatára nem hozhatják fel a fizetéseknek a kilátásba helyezett ál-lamsegélylyel való pótlását és biztosítását sem. Tudvalevő, hogy a papi javadalmak törzset, java részét ezután is az egyházi ja-vakból és központilag kezelt pénzekből be-folyó jövedelmek alkotják. Hogy pénzünk hol és miként van elhelyezve, eléggé ismeretes, a börze gyakran vilharos hullámai könnyen el-söpörhetik s akkor magától felvetődik szá-mos egyházunk fennállásának vagy halálá-nak kérdése. Ne nézzünk a távolban kedve-zőknek mutatkozó féllegek közé, vajlon mé-hükben nem rejtik-e a legnagyobb veszedel-meket? Vizsgáljuk a jelent, vizsgáljuk a rendelkezésünkre álló eszközöket s ott alkal-mazzuk azokat, hol a baj nagyobb, hol az orvoslás sűrűsebb. A segédesszközök helyes felhasználása erőt nyújt a harcosoknak, ez egyházkerület nemcsak papságának, hogy a nemzetiségi és felekezeti szempontokból őket erő támadásokkal szembe szállhassanak s a magyar nemzet szemével egybeforrt vallá-suk fennmaradását, sőt erősödését munkál-hassák.

Egy közgyűlési tag

Papi szeretetház és özvegyárvai gyámintézet az erdélyi ev. ref. egyházkerületben.

Két nagyérdemű s főként az erdélyi reform. papi családokra nézve kiválóan fontos javaslat kerül tárgyalásra a holnap kezdődő kerületi közgyűlésen.

E javaslatok egyike a „Magyarországi ev. ref. papi árvák kolozsvári szeretetházának” alap és rendtartási szabályait, másika pedig az „Erdélyi ev. ref. papi és özvegy árvai

gyámintézet” 22 év óta évenyen levő sza-bályzatának gyökeres megváltoztatását fog-lalja magában. Előbbi a mélt. igazg. tanács, utóbbi a főtiszt, püspöki szék küldött bi-zottsága dolgozta ki, de mindkettőt az ig. tanács terjeszti elő s ajánlja elfogadásra, következéskéig mind a két javaslatért a felelő-ség az igazg. tanácsot terheli.

Szándékosan mondom, hogy terheli. Mert ezen javaslatok kidolgozása elsietett, gyarló s a minden áron való alkotni akarás jellegét viseli magán. Ezenfelül ugy tartal-muk, mint idő előtti betérjesztéstük méltány-talan, jogokba és törvényes szokásokba üt-köz, tehát erőszakolt és siralmas is.

Különösen erőszakolt és sérelmes a ja-vaslatok foreirozott napi rendre tűzése az egyházmegegyek és a püspöki vizagátat alatt álló gyülekezetek, kiváltképen pedig a köz-vetlentl érdekelte lelkesek véleményének meghallgatása előtt. Mert kiknek a számára alkotatik a Szeretetház, helyesebben az árva-ház? A papi árvák számára. Kiknek a hozzá-járulással? A papokéval. Kiké a papi özve-gyek és árvák kerületi gyámintézete? A pa-poké, illetve azok özvegyeie és árváié. Kik-nek a pénzéből gyűlt a kerületi gyámintézet 908 ezer forintot tevő tőke vagyona? A pa-pokéból. Kik nyertek és nyernek még ma is ennek évenkénti kamatából rendszeres se-gélyt? Az ellaggott s munkaképtelenné vált papok, a papi özvegyek és a papi árvák.

Kérdem a mélt. igazg. tanácsotól, hogy a most előterjesztett javaslatokra nézve, melyek kirekesztést, jog-megszorítást, segély csök-kentést, új terheket és súlyos áldozatokat kö-vetelnek tőlünk, szegénységgel küzdő papok-tól: megkérdőztet-e minket? Nem, Legalább a szeretetház újonnan készült alapszabályaira és a kerületi gyámintézet módosított szabá-lyzatára nézve soha sem. És ha nem: miért nem? Hiszen mind a két javaslat legeslegeslő sorban minket, papokat érdekel s rólunk, nélkülünk határozni pedig talán mégsem egészen jogos és igazságos, annálkevésbbé méltá-nyos és ildomos dolog.

És ha ezeltől ötvenegy évvel, midőn a Mélt. Ig. Tanács alkalmat nyújtott nekünk, papoknak arra, hogy a Szeretetházra nézve véleményét nyilvánítsunk és azt kívánta töl-ünk, hogy kerületi özvegyárvai gyámintéze-tünk jövedelméről, mely özvegyeink és ár-váink jogos és állandó segélyforrása képezi, a Szeretetház javára lemondjunk, mi csak nem egyhangulag ugy nyilatkoztunk, hogy a Szeretetház felállításának eszméjét öröm-mel üdvözöljük s annak létevitéséhez és fen-tartásához önkéntes adományainkkal mi is készségesen hozzájárulunk, de kerületi gyám-intézetünket továbbra is sértetlenül fenntar-tani kívánjuk s annak jövedelméről soha és senki kedvéért le nem mondunk, mert gyám-intézetünk egész vagyonát s annak minden-nemű jövedelmét alapítvány-termesztől jogos tulajdonunknak tekintjük, — tisztelettel kér-dezem: illő, helyes és méltányos eljárás-e az érdekelte papság határozatlan kifejezett jogos kívánalmát semmibe véve oly javaslatot pro-ponálni, mely a papság állásfoglalásával és nyíltan kifejezett óhajtaival homlok-egyenest ellenkezik? Vagy tán ma is vannak még anyaszentegyházunkban férfiak, a kik auto-nóm szervezetünkkel összeférőnek tartják az önhatalmi elvet: „Sic volo, sic jubeo” és mi-ként egykor dr. Szász Béla, gyönyörködve mondják: „Infandum jubes renovare do-loram”?

Szeretném tudni azt is, hogy az emli-tett javaslatok miért hozattak nyilvánosságra csak most, pünköszt ünnepének közelédekör, a kerületi közgyűlés előtt 5—6 nappal s ek-kor is csak a közgyűlési tagoknak megkül-dött igazgató tanácsai jelentésben? Tehát oly időben és olyan módon, hogy az érdekelte papságnak hozzászólani s véleményét nyilvánítani sem gyűlésekben, sem a hírlapokban ideje s alkalma nem volt, nem lehetett. Hát nem elsietett és nem méltánytalan eljárás-nak kell-e azt mondanunk, különösen ha el-gondoljuk, hogy egyházkerületünknek min-den pap kezébe jutó hivatalos közlönye van, mely a Mélt. Igazgató Tanácsnak bármikor rendelkezésére áll s hivatalos szócsövét ké-pezi?

És mit szólunk ahoz, hogy a főtiszt, püspöki szék bizottsága javaslatot készít s a Mélt. Igazgató Tanács előterjesztést tesz a kerületi özvegy árvai egyéni intézet alapsza-bályainak módosítására nézve, holott előttük is tudva volt és van, hogy a „Magyarországi ev. ref. papi árvák kolozsvári szeretetháza-nak” egyetemes jellegére, a fentartási költ-ségekhez való hozzájárulásra, a papok meg-áldoztatására és az intézet ügykezelésére né-zve még sem a nagy méltóságú konvent, sem az általa véleménynyadásra felhívott egyházke-rületek nem nyilatkoztak és nem döntöttek? Mi akar az a par force tárgyalásra tűzés lenni? Filius ante patrem? Vagy erkölcsi pressio? Vagy szemfényvesztés? Talán egyik sem. Elhamarkodás és indokolatlan tulbuz-golkodás az egész, melynek szűlő anyja a minden áron való alkotási vágy, mely rom-bol és pusztít, alakít és rendezkedik, mielőtt még épített volna.

De a betérjesztett javaslatok tartalmi-lag sem állják ki a kritikát. Sem az egyik,

Hirdetések.

Meghívó.

A „Kolozsavári világitási és erő-átviteli részvénytársaság“ kolozsavári bejegyzett cég ezennel közli, hogy évi rendes közgyűlését az alapszabályok 26. §-a alapján **1898. évi június hó 13-án délután 3 órakor** Budapesten Alkotmány-utca 24. szám alatt Brösler Ignác igazgató lakásán megtartja és arra a részvények tulajdonosait meghívja.

A közgyűlés tárgysorozata:

- 1.) A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által elkészített, a felügyelő bizottság által átvizsgált évi mérleg betervezés tárgyában.
- 2.) Az 1. pont alatti mérleg és számadások megvizsgálása, nyereség felosztása, igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak felmentvény megadása.
- 3.) Az alapszabályok megváltoztatása, még pedig:
 - a) A részvénytörvények fölemelése.
 - b) Az évi rendes közgyűlés évi határidőjének megállapítása.
- 4.) A felügyelő bizottsági három tagnak, három évre leendő megválasztása az alapszabályok 20. §-a alapján.

Alulírt igazgatóság az alapszabályok 22. §-a alapján figyelemzteti a részvénytulajdonosokat, miszerint „a közgyűlésen azon részvényes bir megjelenési és szavazati joggal, a ki részvényét a folyó szelvényével együtt a közgyűlést legalább három nappal megelőzően a társulatnál, vagy az igazgatóság által e végre az összehívó hirdetményben megjelölt letéthyelyen letéteményezi;“ — alulírt igazgatóság a letét helyéül megállapítja: „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank“-ot Dorottya-utca.

Az igazgatóság által készített, a felügyelő bizottság által átvizsgált évi mérleg a felügyelő bizottság jelentésével együtt a közgyűlési fenti határidő előtt a részvényesek által megtekinthető a cég székhelyén, a kolozsavári gázgyárnál, vagy Brösler Ignác igazgatósági tag irodájában Budapest Alkotmány-utca 24. szám.

Kolozsavár, 1898 évi június hó 1-én.

A „Kolozsavári világitási és erő-átviteli részvénytársaság“ igazgatósága.

Kis-küküllő vármegye alispánjától.

Sz. 7226—898 alisp.

405 2—2.

Pályázati hirdetmény.

Az előléptetések következtében megüresedett egyik vármegyei alszámvevői állásra, mely évi 700 frt. törzsfizetéssel és 150 frt. lakpénzzel van javadalmazva, valamint az árvászéki nyilvántartó állásra mely évi 600 frt. törzsfizetésből és 150 frt. lakpénzből álló illetményvel van egybekötve, végre a jelen pályázati hirdetmény alapján törtenendő kinevezés folytán esetleg megüresedhet évi 500 frt. törzsfizetéssel és 100 frt. lakpénzzel javadalmazott vármegyei könyvelői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állások egyikét vagy másikat elnyerni óhajtják, miszerint az 1883 évi I. t. cikkben előírt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám illetékes helyre leendő betérjesztés végett **folyó évi június 15-ik napjáig** bezárólag annál bizonyosabban nyújták be, mert a később beérkező folyamodványok figyelembe nem fognak vétetni.

Kis-küküllő vármegye alispánja

Dicsőszentmárton 1898 évi május hó 24-én

Alispán helyett:

Fekete György,
főjegyző.

Bérbeadó sütőde!!

Szász-Régenben a Főtéren 423. szám alatt

egy ujonnan berendezett

sütőde (pékműhely)

biztosíték mellett bérbe adó,

esetleg teljes szakképzett szorgalmas sütőmester vagy segéd

alkalmazást nyerhet

HÜGEL LIPÓT sütődejében.

407. 1—2.

UJ ÜZLET.

Kepes Gyula

fűszer, liszt, bor, sör, szeszes italok

és

vaskereskedése

Kolozsavart, Széchenyitér II. szám.

Elv: jutányos árért jó áru és igazságos súly és mérték!

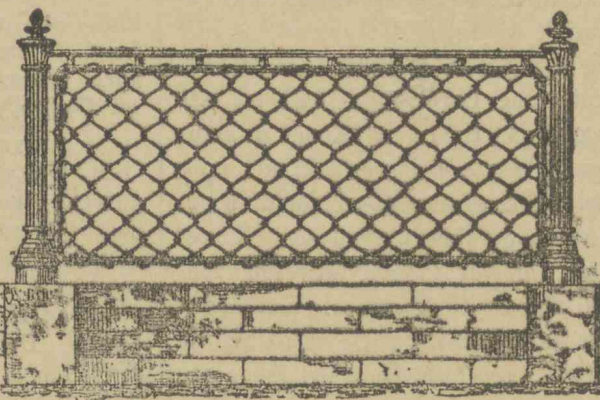
400. 2—3.

Vaskereskedés.

Az 1896. évi budapesti kiállításon „jó munkáért“ kitüntetve.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETPONAT ÉS SZITAÁRU GYÁRA.
Kolozsavart, Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, u. m.: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való gépfonalt; majorsági udvarok fonattal való befoglalását; pince, padlás, ablak világossági magtár- és éléskamara ablakok rostélyzatát, áthányó rosták, szén, koks, kavics válogatásához; szikra-fogók gépekhez. Zöldre festett légyszövet, szelelő- és löher rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas- réz- és cín-szövetek, kruppa-sodrony szegélyzetek, különféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták- és sziták, ruganyos ágyceték [matrac], sodrony-lábtörők, acél tüskés sodrony-huzal.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgál. A nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve

322. 8—10. kiváló tisztelettel **LÉBER GYULA.**

Uj! Márvány- Gránit- Syenit- Diorit- és Lábrádor s i r k ő- r a k t á r.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy a

Kültorda-utca 10. szám alatt (temető sarok, Biasini térszékház)

saját üzleti telepemem még egy nagy s i r k ő- r a k t á r- t nyitottam. Mivel hogy áruimat a legnagyobb gyárosoktól első kézből, készpénzben vásárolok be, azon helyzetben vagyok, hogy a tisztelt vevőmet még jutányosabban birom kiszolgálni, mintha azon árukat közvetlen én állítanám elő, miről a nagyérdemű közönség becses látogatásával teljes meggyőződést szerezhet magának.

Továbbá a **Nagy-utca 1. sz.** (Benigni palota átellenében).

már 10 év óta fennálló s i r k ő- r a k t á r- om továbbra is fennmarad. Raktárainban tartok: Svédországi mély fekete gránit, szürke és fekete Syenit, Diorit, Lábrádor, Sziléziai márványt és gránitot, Tirolit és Carrarai márványt, saját gyártmányu legjobb minőségű bácsatoroki mészkőből síremlékeket.

Készítek minden kőfaragó szakba vágó munkákat saját terményű bácsatoroki kőemből és durva anyag szállítást is elvállalok.

Teljes tisztelettel **Reimann Károly,** kőfaragó-mester.

Bizonyítvány.

Alulírott a budai „Arabella“ keserűvizet a vezetésem alatt álló osztályon mindazon esetben alkalmaztam, melyekben ajánlatos volt és mindenkor meggyőződtem, hogy ezen viznek hatása **a legjobban és legpontosabban nyilvánult.**

Budapest, 1897. szeptember 5-én.

Dr. Imrédy Béla, egyetemi magántanár és a „Veres-kereszt“ kórház főorvosa.

Legjobb gyógyhatású budai természetes keserűviz

„ARABELLA“

'Sigmund testvérek

tulajdona,

Budapest, Kossuth Lajos-utca,

— Ferenczik-Bazárja. —

Kapható Kolozsavart: Gergely Ferencz, Haraszthy Jenő, Burger Frigyes, Jeney Lajos, Popp Antal, Wertheimer Vilmos, Hirschfeld Sándor, Kónya Sándor, Szelle Márton, Ifj. Pere István üzleteiben.

338. 6—10.

Bizonyítvány.

Alulírott az „Arabella“ természetes keserű-vizet, mindazon esetben, melyekben hasonló vizek használatni szoktak, a legjobb sikerrel alkalmaztam.

Alkalmazhatóságát különösen az, hogy **kiürítő hatása gyors és minden mellékhatást nélkül jelentkezik.**

Kolozsavart, 1898 márczius hó

Dr. Purjesz Zsigmond egyetemi tanár.

Hevesi József parkett raktára Kolozsavart

Tisztelettel értesítem az érdeklődő közönséget, hogy a kassai

DUNKEL W. C. első felsőmagyarországi parkettgyár

kizárólagos képviselőjét Kolozsavart területére átvettem.

Parkettezéseket helyben és vidéken a legkitűnőbb gyártmányu, gőzzel szárított anyagból, vakpadozattal, vagy régi padozatra rakva, cement- gipsz pallóra, avagy aszfaltba fektetve, ugyisint eladást is közvetítetek fenti gyár részére. E célból az „Áruraktár-részvénytársaság“-nak a helybeli pályaudvaron levő telephelyén állandó nagy készlettel raktárhelyiséget tartok.

Minták és árjegyzékek üzleti irodámban — **gyár-utca 8.** — vagy az áruraktári irodámban megtekinthetők.

391. 3—6

HEVESI JÓZSEF, műasztalos mester, gyár-tulajdonos.